

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Ursache Petru,

Judecători: Toma Nadejda, Alerguș Constantin, Timofti Vladimir și Țurcan Anatolie,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei de gardă nr. 28 pușcași din 18 februarie 1945, privindu-l pe

Lazarev Stepan XXXXX, născut în anul XXXXX, originar din s. XXXXX, r-nul XXXXX, RSSM.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei de gardă nr. 28 pușcași din 18 februarie 1945, Lazarev Stepan a fost condamnat în baza art. 58-1 „b” Cod penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani.

2. Potrivit sentinței, Lazarev Stepan fiind ostaș al armatei roșii și neavând încredere în victoria forțelor armate, și-a trădat patria, benevol s-a predat inamicului. Odată ajuns la locul său de baștină, teritoriu ocupat de trupele germano-române, inculpatul s-a angajat în serviciu la autoritățile de ocupație în funcție de polițist. Exercitându-și obligațiile de serviciu, inculpatul a fost preocupat de depistarea activiștilor sovietici și persoanelor care aveau o atitudine ostilă față de regimul de ocupație. Totodată, inculpatul maltrata cetățenii care nu respectau regimul instaurat de noile autorități. Personal inculpatul l-a maltratat pe Popov M. pentru că, ultimul a încercat să fugă din arest. Ulterior, fiind mobilizat repetat în rândurile armatei roșii, inculpatul, în prezența militarilor și-a exprimat nemulțumirea față de serviciul în armata roșie.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei de gardă nr. 28 pușcași din 18 februarie 1945 cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului.

În motivarea recursului în anulare, Adjunctul Procurorului General a invocat

că, probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 58-1 „b” Cod penal al RSFSR – trădare de patrie, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul, prin acțiunile sale, a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială al URSS, așa cum prevede acest articol.

A mai indicat recurentul că, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Astfel, condamnarea lui Lazarev Stepan constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Articolul 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală, stipulează că prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Potrivit prevederilor art. 3 lit. a) al Legii nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, în vigoare de la 30 septembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie”.

Astfel, hotărârea de condamnare a lui Lazarev Stepan, pentru trădare de patrie este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

Din acest motiv, hotărârea judecătorească menționată urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Lazarev Stepan în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 3 lit. a) din Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, Lazarev Stepan urmează

a fi reabilitat.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile de condamnare a lui Lazarev Stepan, pentru trădare de patrie, ca fiind afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece inculpatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, iar în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, urmează a fi încetat procesul penal în privința lui Lazarev Stepan, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Reieșind din cele menționate și potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească de condamnare în privința lui Lazarev Stepan, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și reabilitarea lui.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul în anulare este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al diviziei de gardă nr. 28 pușcași din 18 februarie 1945 în privința lui **Lazarev Stepan XXXXX** condamnat în baza art. 58-1 „b” Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **06 februarie 2018**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Alerguș Constantin

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie